

[Aksel Larsen.]

danske varer, det være sig landbrugs- eller industrivarer, også til et udvidet fællesmarkeds lande.

Der tales særdeles meget om landbrugs-eksporten, og man har — deri giver jeg det ærede medlem hr. Baunsgaard ret — haft held til at give måske et flertal af Danmarks landmænd det indtryk, at det er liv eller død for dem, om Danmark kommer med i fællesmarkedet; ellers kan de ikke få solgt deres landbrugsprodukter. Jeg tillader mig at være af den mening, at der altid vil være eksportmuligheder for danske landbrugsprodukter, at dansk landbrug produktionsmæssigt, og navnlig hvad produktionskvalitet og art angår, står så stærkt, at det vil være konkurrenceedygtigt; det er ikke afhængigt af, om man er medlem af den ene eller den anden sammenslutning.

Dernæst vil jeg understrege, hvad det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde, at vi kan nogenlunde bedømme, hvad fællesmarkedet er, blot ved at studere Romtraktaten, men naturligvis også ved at tage hensyn til, hvad der hidtil er sket inden for fællesmarkedet. Det, der er absolut sikkert, er, at der er ingen, der ved noget som helst om, hvordan dansk landbrugseksport vil blive stillet, hvis vi kommer ind i fællesmarkedet. Det er det store spørgsmålstegn. Der er ganske præcise bestemmelser om industrien og samhandelen med industrivarer, men om landbruget er der ingen bestemmelser; det skal der forhandles om.

Nå ja, nok kan man sige: lad os endelig komme med i de forhandlinger for at være med til at præge dem — håbet er jo lysegrønt, og det beskæmmer forhåbentlig ingen — men på den anden side vil jeg tro, at Danmarks muligheder for at påvirke de store partnere, det her drejer sig om, til at tilrettelægge fællesmarkedets landbrugsordninger sådan, at det passer i det danske landbrugs kram, er uhyre ringe. Jeg vil tro, at når og hvis der udføres landbrugsordninger i fællesmarkedet, vil de i høj grad blive udformet efter, hvad der passer de store og udslaggivende magter, og når de skal praktiseres, vil det vise sig, at magtpolitiske hensyn spiller en meget stor rolle ved praktiseringen. Man kan så mene, at det vil være en kolossal fordel for dansk landbrug, at vi kommer ind i et

marked, hvori både England og Tyskland, vore to foreløbige hovedaftagere af landbrugsprodukter, er med. Ja men er der ikke en vis chance for, at i hvert fald England vil bestræbe sig for at øve en sådan indflydelse på forhandlingerne, at landbrugsordningerne for fællesmarkedet bliver udformet, så at de passer mest muligt efter Englands, herunder også Dominions, interesser? Er der ikke en mulighed — jeg siger ikke sikkerhed, for herom ved vi ingenting — for, at også de seks' landbrugsordninger kan blive sådan, at statshandel med landbrugsvarer vil blive undtaget fra en hvilken som helst ordning? Og hvor er så fordelene?

Det er bekendt, at der er meget alvorlige konflikter mellem Englands og Frankrigs regeringer i spørgsmålet om fællesmarkedet og om Englands betingelser for at indtræde i fællesmarkedet. Ja men nu er det jo sådan, at Frankrig har meget store muligheder for at udvide sin landbrugsproduktion, navnlig meget store arealmæssige muligheder. Kunne det ikke være tænkeligt, især på baggrund af den, som det synes, berettigede uro, der hersker blandt franske bønder, at den franske regering vil være interesseret i enten gennem udformningen af fællesmarkedets landbrugsordninger eller efter udformningen af landbrugsordningerne ved direkte forhandlinger med England at sikre størst mulig afsætning af franske landbrugsprodukter til England til skade for dansk landbrugseksport? Vi vil i bedste fald ingen som helst sikkerhed have, og — er jeg bange for — ikke engang nogen sandsynlighed for større afsætning af danske landbrugsprodukter til et udvidet fællesmarkeds lande, end vi i øjeblikket har til de nuværende fællesmarkedslande plus England; og vi vil så slet ikke have nogen sikkerhed for — og jeg er bange for heller ikke nogen sandsynlighed for — afsætning på rimeligere og bedre vilkår end nu. Jeg frygter for, at Danmark her kommer til at sidde med sorteper. Det bliver naturligvis værst for de landbrugere, der af lygtemænd har ladet sig lokke ud i mosens hængedynd; det burde imidlertid være værst for dem, der burde vide bedre, og som har bildt danske landmænd ind, at dér ligger befrielsen, fremtiden og lykken.

Hvad industrien angår, kan man se på fællesmarkedets organisationer, på trak-